

Спільні повідомлення Робочої групи з питань інклюзії:

Інформація для українських батьків-біженців та інших опікунів, які мають статус тимчасового захисту, щодо зарахування до дитячих садків та шкіл на 2024/2025 навчальний рік
2024

Посібник для батьків біженців - Підсумок

- ✓ *Особи зі статусом тимчасового захисту мають право відвідувати дитячий садок (з 3 років) і школу (з 6 років), як і всі угорські діти.*
- ✓ *В Угорщині освіта є обов'язковою у віці від 3 до 16 років.*
- ✓ *Обов'язкову освіту в Угорщині не можна отримати в незареєстрованих школах, школах під керівництвом громади або повністю онлайн-школах.*
- ✓ *В Угорщині можна навчатися за українською навчальною програмою, а Міністерство освіти і науки України пропонує різні форми дистанційного навчання.*
- ✓ *Перш ніж обирати освітні програми, будь ласка, ретельно оцініть якість та офіційне визнання навчальних закладів. Це може допомогти вашій дитині запобігти втраті шкільного атестату та забезпечити безперервну освіту.*

Запитання та відповіді

Чи можу я зарахувати свою дитину до угорської школи або дитячого садка, і за яких умов?

- **Так!** Особи зі статусом тимчасового захисту мають право відвідувати садок (з 3 років) та школу (з 6 років), як угорські діти.
- Всі діти, включаючи тих, хто має статус тимчасового захисту, повинні відвідувати акредитовані освітні інституції в Угорщині якщо вони проживають в країні більше трьох місяців. **Ця вимога пов'язана з тим, що в Угорщині освіта є обов'язковою для дітей віком від 3 до 16 років.**
- **Дитячі садки, початкові школи та навчальні заклади середньої освіти зобов'язані надавати доступ до своїх інституцій усім дітям, які проживають у межах їхніх освітніх округів.**
- Дитячі садки, початкова та середня освіта в Угорщині є **безкоштовними** в публічних інституціях, які здебільшого є державними або церковними. Однак ви можете обрати і приватні заклади, беручи до уваги, що вони потребують плати за навчання.
- **Початкова освіта надається початковими школами (1-8 класи, для дітей віком 6-14 років), після чого діти можуть вступити до середніх шкіл (9-12 класи, для дітей віком 15-18 років)¹, таких як загальноосвітні середні школи або професійно-технічні навчальні заклади, включаючи технікуми та професійно-технічні училища.**

¹ Зверніть увагу, що деякі середні школи приймають учнів після 4 або 6 класу.

Чому я повинен/повинна зарахувати свою дитину до угорської школи?

Зарахування та відвідування школи є обов'язковим згідно з угорським законодавством. Це також важливо для розвитку вашої дитини та забезпечення її основоположних прав.

- Це допоможе підготувати дітей до всіх можливих варіантів розвитку подій у майбутньому, чи то до повернення в Україну після тимчасового перебування, чи то до розробки довгострокових планів перебування в Угорщині/ЕС, якщо це буде потрібно.
- Навчання в угорській школі дозволяє зосередитися на забезпеченні якісної освіти та полегшує дітям взаємодію з однолітками, надає відчуття нормальності, та дозволяє отримати відповідні послуги підтримки, незалежно від тривалості ймовірного перебування в Угорщині.
- Навчання в угорській школі є стабільним. Досвід показує, що зарахування в тимчасові або "поп-ап" школи, які використовують українську навчальну програму, може не мати ресурсів для продовження роботи протягом повного навчального року в Угорщині, що призведе до подальшого переривання освіти ваших дітей.
- Діти, особливо підлітки, які не включені в освітню систему приймаючої країни, мають вищий ризик передчасного припинення навчання та/або професійної підготовки, що серйозно обмежує їхній потенціал для подальшого просування на ринку праці.
- Міністерство освіти і науки України рекомендує батькам біженців ознайомитися з вимогами до обов'язкової освіти і зарахувати дітей до школи відповідно до місцевих правил. Міністерство також наголошує на соціальних перевагах зарахування до системи освіти приймаючої країни.

Коли розпочинається набір на навчальний рік 2024/2025?

- Навчальний рік 2024/2025 розпочинається **1 вересня 2024 року**. Зазвичай, запис на шкільний рік розпочинається 5 квітня 2024 року, а завершується 18-19 квітня 2024 року. Дати зарахування до дитячого садка визначаються муніципалітетом і повинні бути відкритими протягом 30 днів.
- Ми рекомендуємо уточнювати конкретні дати у вибраних школах/дитячих садках, оскільки можуть бути відхилення, особливо щодо зарахування до дитячого садка.
- Діти, яким виповниться 3 роки до 31 серпня 2024 року, повинні бути записані до дитячого садка щонайменше на 4 години на день. Діти, яким до 31 серпня 2024 року виповниться 6 років, повинні піти до першого класу початкової школи. Всі інші діти зі статусом тимчасового захисту віком від 3 до 16 років, які проживають в Угорщині більше 3 місяців, повинні бути зараховані до дитячого садка та школи відповідно до їхнього віку та/або рівня академічних досягнень.
- Рекомендується дотримуватися кінцевого терміну зарахування, щоб ваша дитина могла **піти до дитячого садка або школи в перший день нового навчального року**.
- Якщо ви не можете вкласти в цей термін, ви все одно можете записати дитину, але рекомендуємо розпочати процес реєстрації **якомога швидше**.

ДИТЯЧИЙ САДОК

Як я можу зарахувати свою дитину до дитячого садка?

- Дитячий садок охоплює дітей віком від 3 до 6 років.
- Ви можете дізнатися, який дитячий садок закріплений за вами на основі вашої адреси, перейшовши за цим посиланням: <https://kir2korzet3h.kir.hu/Pub/index>.
- Однак батьки мають свободу вибору дитячого садка для своєї дитини. Ви маєте право звернутися до будь-якого дитячого садка, але він може не мати можливості прийняти вашу дитину.

- Бажано звернутися безпосередньо до обраного вами дитячого садка. Однак ви також можете звернутися за додатковою інформацією та підтримкою до місцевого муніципалітету або місцевої Служби підтримки сім'ї та охорони дитинства.
- Якщо ваш районний дитячий садок/школа працює з максимальною кількістю дітей, яку він може прийняти, і тому не може зарахувати вашу дитину, в такому випадку дитина повинна мати доступ до сусіднього садка/школи.
- Якщо ви не розмовляєте угорською мовою, будь ласка, подбайте про те, щоб вас супроводжував хтось, хто міг би надати перекладацьку підтримку.

Ви можете звернутися до MOM із запитом на послуги перекладача, заповнивши цю [ФОРМУ](#).

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

Як я можу зарахувати свою дитину до початкової школи?

- Початкова школа охоплює 1-8 класи.
- За цим посиланням <https://kir2korzet3h.kir.hu/Pub/index> ви можете знайти, яка школа закріплена за вами на основі вашої адреси.
- Однак батьки можуть вільно обирати школу, тому ви маєте право звернутися до будь-якої школи, але вона може бути не в змозі прийняти вашу дитину.
- Рекомендується звертатися безпосередньо до обраної вами школи, але ви також можете звернутися за додатковою інформацією та допомогою в пошуку місця для вашої дитини до відповідного [центру освітнього округу](#).
- Якщо ваш районний дитячий садок/школа працює з максимальною кількістю дітей, яку він може прийняти, і тому не може зарахувати вашу дитину, в таких випадках дитина повинна мати доступ до сусідньої школи.
- Якщо ви не розмовляєте угорською мовою, будь ласка, подбайте про те, щоб хтось супроводжував вас і допомагав вам з перекладом.
- Ви також можете звернутися до MOM із запитом на послуги перекладача, заповнивши цю [ФОРМУ](#).

СЕРЕДНЯ ШКОЛА

Як я можу зарахувати свою дитину до середньої школи?

- Середня школа охоплює 9-12 класи.
- Радимо вам зв'язатися безпосередньо з середньою школою, щоб обговорити процедуру зарахування.
- У випадку з середніми школами також існує вільний вибір школи, але школи вільні у прийнятті рішень щодо критеріїв вступу.
- У випадку з середніми школами також існує вільний вибір школи, але школи вільні у прийнятті рішень щодо критеріїв вступу.
- Якщо у вас виникнуть труднощі з пошуком відповідної школи, яка зможе прийняти вашу дитину, зверніться за підтримкою до [районного освітнього центру](#) у вашому районі.
- Ви також можете звернутися до MOM із запитом на послуги перекладача, заповнивши цю [ФОРМУ](#).

ОСОБЛИВІ ОСВІТНІ ПОТРЕБИ

Куди мені зарахувати дитину, якщо вона має особливі освітні потреби?

- Це право дитини з затримками розвитку та інвалідністю на отримання **корекційно-розвиткових педагогічних або спеціальних освітніх послуг** відповідно до її потреб. Ці потреби встановлюються експертною комісією на основі їх оцінки.
- В Угорщині ваша дитина може здобувати освіту в різних формах залежно від її потреб. Існують спеціальні навчальні заклади, які можуть приймати дітей з особливими потребами в інтегрованих школах або в спеціальних класах, залежно від потреб дитини. Форму навчання визначають служби педагогічної допомоги, тому в якості першого кроку ми рекомендуємо звернутися до служби педагогічної допомоги вашого району.
- Додаткову інформацію про доступні послуги та процес оцінки можна знайти на веб-сторінці УВКБ ООН: <https://help.unhcr.org/hungary/education-with-disabilities/>

ВСІ РІВНІ ОСВІТИ: НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ

Які документи мені потрібні, щоб зарахувати дитину до школи?

Навчальні заклади можуть вимагати певні документи для зарахування, серед яких можуть бути такі:

- ❖ Заповнена заява, яку зазвичай можна отримати в обраному навчальному закладі
- ❖ Свідоцтво про народження дитини
- ❖ Документ, що посвідчує особу дитини (наприклад, паспорт, ID-картка)
- ❖ Номер медичного страхування дитини (може бути достатнім номер карти тимчасового захисту)
- ❖ Документ, що посвідчує Вашу особу (наприклад, паспорт, ID-картка)
- ❖ Карта тимчасового захисту або інша карта з дозволом на перебування
- ❖ Документи про щеплення
- ❖ Свідоцтво про останній закінчений навчальний рік
- ❖ Документ із зазначенням адреси

Якщо у вас немає цих документів, будь ласка, не розчаруйтеся і поясніть свою ситуацію керівництву школи. Як правило, вимушені переселенці стикаються з труднощами у наданні повного пакету документів.

Чи повинна моя дитина бути вакцинована, щоб відвідувати школу?

- В Угорщині існують різні обов'язкові щеплення для кожної дитини, залежно від її віку.
- Рекомендується звернутися до педіатра, щоб обговорити план вакцинації для вашої дитини.
- Під час зарахування дитини до дитячого садка або школи вас можуть попросити показати підтвердження щеплень.
- Якщо ваша дитина була вакцинована в Україні, але у вас немає підтвердження, зверніться за порадою до педіатра.

У якому класі навчатиметься моя дитина?

- Директор школи разом з батьками вирішує, до якого класу буде зарахована дитина.

Це рішення приймається після консультації з батьками, хоча дитину також можуть попросити скласти деякі тести.

Я все ще не знаю, де в Угорщині я зупинюся - що мені робити?

- Ми радимо вам зарахувати дитину до школи/садку за місцем вашого поточного проживання. Якщо ви згодом переїдете в іншу частину Угорщини, вам слід зареєструвати дитину там.
- Дуже важливо, щоб ваша дитина продовжувала навчання і не пропускала школу.

Що станеться, якщо я вирішу повернутися в Україну або переїхати в іншу країну?

- Якщо ви вирішите повернутися в Україну, ви можете скасувати зарахування в Угорщині.
- Будь ласка, повідомте школу про дату вашого від'їзду і запросіть підтвердження відвідування школи вашою дитиною.

Якщо ми повернемося в Україну, чи будуть результати навчання моєї дитини в угорській системі освіти зараховані в українській системі освіти?

- На підставі двосторонньої угоди між Угорщиною та Україною, навчання, проведене в акредитованих державою навчальних закладах, визнається обома країнами. Це означає, що учні, як правило, можуть продовжити навчання в наступному класі після повернення в Україну з Угорщини, якщо вони відповідають вимогам, викладеним в українському законодавстві. Будь ласка, перейдіть за цим [ПОСИЛАННЯМ](#), щоб перевірити угоду (українською мовою).
- Свідоцтва, що підтверджують завершення різних етапів навчання, визнаються рівноцінними в кожній країні.
- Дуже важливо, щоб батьки зберігали записи про попереднє навчання своїх дітей в Україні та Угорщині (тобто табелі, оцінки, бали, дипломи, свідоцтва). У більшості випадків вони будуть враховані під час оцінювання дитини та її зарахування до школи
- Діти та молодь з числа біженців, які навчалися в інших країнах, окрім Угорщини, також можуть отримати підтвердження свого навчання в українській системі освіти після повернення. Міністерство освіти і науки України видало методичні рекомендації для органів управління освітою, в яких роз'яснюється, як діти, що повертаються з-за кордону, можуть підтвердити свою освітню історію в середніх школах за кордоном в українських школах. З методичними рекомендаціями можна ознайомитися тут: [ПОСИЛАННЯ](#).

Чи можу я продовжувати навчання моєї дитини в українській системі освіти онлайн?

- Зарахування до угорських шкіл саме по собі не перешкоджає і не виключає можливості для дітей біженців з України продовжувати навчання в онлайн-режимі за українською програмою. Фактично, відгуки громад свідчать про те, що ця форма навчання залишається популярною: В Угорщині 37% дітей також навчалися за українською навчальною програмою онлайн, відвідуючи угорські школи, а 16% - навчалися виключно за українською навчальною програмою онлайн.
- Дослідження виявили переваги продовження вивчення частин української навчальної програми з предметів, які не викладаються в приймаючій країні, таких як українська мова, історія та культура, оскільки вони зберігають зв'язок з мовними та культурними аспектами країни походження.
- Міністерство освіти і науки України дозволяє дітям продовжувати відвідувати онлайн-уроки як учням дистанційної форми навчання, екстернату, домашньої освіти або за індивідуальною освітньою траєкторією. Іспити та оцінювання зазвичай організовуються онлайн для певних класів. Додаткову

інформацію можна знайти на їхній веб-сторінці: <https://refugee-ed.sqe.gov.ua/to-the-parents-of-children-who-were-forced-to-leave-ukraine/#general>

- Коли мова йде про онлайн-освіту, потрібно враховувати, що зарахування вашої дитини до українського дистанційного навчання не повинно означати, що ви не зараховуєте її до сертифікованого навчального закладу в Угорщині. Обов'язкова освіта не може бути реалізована через незареєстровані школи, школи під керівництвом громади або повністю онлайн школи.
- Крім того, ви повинні враховувати навантаження дітей, якщо вони одночасно навчаються в угорській школі та за українською навчальною програмою. Предмети, які викладаються як в приймаючій країні, так і в українській системі освіти - наприклад, математика та природничі науки - мають вивчатися лише в школі приймаючої країни, де навчається дитина.

Якщо моя дитина навчається виключно в українській дистанційній школі та/або позашкільних програмах, чи виконує вона свої освітні зобов'язання в Угорщині?

- Ні, неформальні освітні програми² та онлайн-навчання не приймаються і не замінюють обов'язкову шкільну освіту в Угорщині.
- Деякі організації пропонують очне навчання за українською навчальною програмою, яке викладають українські вчителі. Важливо перевірити, чи визнаються ці освітні програми угорською владою, а також Міністерством освіти і науки України. Крім того, фінансування деяких із цих шкіл у певних випадках обмежене або може бути припинене, що змусить їх рано чи пізно припинити свою діяльність.
- Ви повинні оцінити якість і безперервність цих варіантів освіти, перш ніж розглядати їх для своїх дітей. Якщо ви розглядаєте додаткові форми освіти на додаток до освіти в національній шкільній системі, ви повинні переконатися, що будь-яке навчання, яке відбувається, визнається і винагороджується офіційними оцінками або сертифікатами, щоб захистити своїх дітей від втрати атестатів і уникнути відсутності документації про академічні досягнення та навички.

Що станеться, якщо я маю тимчасовий захист в Угорщині, але вирішу не зараховувати свою дитину до угорської системи освіти?

Якщо дитина віком від 3 до 16 років не зарахована до угорського дитячого садка або школи, на батьків або законних опікунів дитини може бути накладено штраф (від 5,000 до 150,000 форинтів) за вчинення незначного правопорушення.³

Якщо дитина навчається в угорській школі, але пропустила більше 10 годин без поважних причин, школа повідомить про це Службу у справах сім'ї та дітей. Якщо відсутність перевищує 50 годин, залучається орган опіки та піклування. У таких випадках органи влади з'ясовують у сім'ї причини відсутності та потенційну підтримку, яку може отримати сім'я.

Що станеться, якщо я вирішу відкликати свій статус тимчасового захисту, щоб уникнути обов'язкового зарахування моєї дитини до школи?

Не рекомендується відмовлятися від статусу тимчасового захисту для того, щоб уникнути обов'язкового відвідування школи. **Якщо ви плануєте залишитися в Угорщині на більш тривалий період, важливо, щоб ви і ваша дитина мали законні підстави для перебування в Угорщині.** Тимчасовий захист дає вам право

² Освітні програми, що відбуваються поза межами шкільної системи навчання, такі як позашкільні програми, додаткові заняття або інші освітні програми, що пропонуються організаціями, які не визнані як навчальні заклади.

³ Посилання на статтю 247 (1) Закону II від 2012 року Про незначні правопорушення

на проживання в Угорщині та **доступ до важливих послуг**, таких як медичне обслуговування та фінансова підтримка.

Де я можу знайти більше інформації?

- Веб-сайт допомоги УВКБ ООН в Угорщині: <https://help.unhcr.org/hungary/help/education/>
- Safe in Hungary” website: <https://safeinhungary.gov.hu/en/stay/education>
- Міністерство освіти і науки України: <https://refugee-ed.sqe.gov.ua/to-the-parents-of-children-who-were-forced-to-leave-ukraine/#general>

Хто може допомогти мені з перекладом?

Ви можете замовити послугу усного перекладу МОМ, заповнивши цю [ФОРМУ](#). Послуги усного перекладу слід замовляти в обґрунтованих випадках. Під час бронювання, будь ласка, вкажіть причину звернення за послугою усного перекладу.

Порада: Використовуйте браузер для автоматичного перекладу веб-сайтів з угорської на українську мову та додаток Google Перекладач або інші телефонні додатки з голосовим перекладачем для перекладу вашого голосу або тексту.

Де я можу отримати подальшу підтримку або допомогу в процесі зарахування?

Будь ласка, спершу спробуйте зарахувати дитину самостійно або за допомогою члена громади, якому ви довіряєте чи друа. Якщо ви продовжуєте стикатися з труднощами, не отримали відповіді на свої запитання, ви можете повідомити про це координатора Робочої групи з питань інклюзії, який розгляне ваш випадок і вживе подальших заходів. Щоб розпочати цей процес, будь ласка, зверніться на безкоштовну лінію допомоги УВКБ ООН що доступна угорською, українською та англійською мовами з 8 до 17 години (з понеділка по п'ятницю).

Гаряча лінія допомоги біженцям УВКБ ООН: **+36 80 984 583**

Email контакт: hunbucontact@unhcr.org